

**МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН
АНХАН ШАТНЫ СОНГУУЛИЙН
НЭГДСЭН ДҮНГИЙН ТУХАЙ**

**Илтгэгч: Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга
Ж.ЯДАМСҮРЭН**

Монгол Улсын Их Хурлын дарга аа!

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ!

Монгол Улсын Их Хурлын дэргэдэх Сонгуулийн ерөнхий хороо Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуулийн нэгдсэн дүнг Улсын Их Хуралд илтгэж байна.

2001 оны 5 дугаар сарын 20-ны өлзий дэмбэрэл бүрдсэн сайн өдөр санал хураасан Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийг сонгох анхан шатны сонгууль хуулийн дагуу боллоо.

Энэ сонгуульд Монгол Улсын Үндсэн хуулийн дагуу Улсын Их Хуралд суудал бүхий МАХН – Нацагийн Багабандийг, Ардчилсан нам – Раднаасүмбэрэлийн Гончигдоржийг, ИЗН – Лувсандамбын Дашнямыг тус тус Монгол Улсын Ерөнхийлөгчид нэр дэвшүүлэн Сонгуулийн ерөнхий хороонд бүртгүүлж, нэр дэвшигчид Мөрийн хөтөлбөрөө тайлбарлан сонгогчиддоо таниулж, намууд нэр дэвшигчээ чөлөөтэй сурталчиллаа.

Сонгуулийн ерөнхий хороо сонгуулийн хууль тогтоомжийг нэг мөр ойлголттой хэрэглэх, сонгуулийг бүхэлд нь Монгол Улсын хууль, тогтоомжийн дагуу явуулах зорилгоор хэд хэдэн журам, заавар гарган мөрдүүлж, Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө, хуваарь гарган баталж, сонгуулийн нутаг дэвсгэрийн болон салбар, хэсгийн хороодын дарга, гишүүдийн нэгдсэн семинарыг нийслэл хот, аймгийн төвүүдэд зохион байгуулж, анхан шатны сонгуулийн бэлтгэлийг хангах ажлыг эхнээс нь цэгцтэй явуулах нөхцлийг хангаж ажиллалаа. Нэгдсэн удирдамж, чиглэлийн дагуу Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүд аймаг, сум, баг, нийслэл, хороодод хүрч ажилласан нь сонгуулийн бэлтгэлийг хангахад чухал нөлөө үзүүллээ.

Улсын хэмжээнд Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн бэлтгэлийг хангах, удирдан зохион байгуулах үүрэг бүхий сонгуулийн нутаг дэвсгэрийн 30 хороо, түүний 329 салбар хороо, 1584 хэсгийн хороо байгуулж, эдгээрт төрийн байгууллагын ажилтан, намуудын төлөөлөгчдөөс гадна нам бусчууд, ахмадууд, залуучууд зэрэг нийгмийн бүхий л давхаргыг төлөөлсөн 14972 хүн ажиллалаа.

Сонгуулийн хороод хуулиар ногдсон үүрэгт ажлаа зохион байгуулахдаа Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуулийн бэлтгэлийг бүрэн хангах, сонгогчдод сонгуулийн хууль тогтоомж сурталчлан таниулахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлж, энэ ажилд төрийн захиргааны холбогдох байгууллага, албан тушаалтны дэмжлэг, туслалцааг авч, төрийн харъяалал бүхий хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслийг өргөн ашиглалаа. Санал хураахаас 35 хоногийн өмнөөс Монголын радио, телевизээр сонгуульд бүрэн оролцохыг болон саналаа хэрхэн өгөхийг уриалсан зар сурталчилгааг (реклам) байнга явуулж,

сонгуулийн хуулийг тайлбарласан цуврал нэвтрүүлэг хийж, сонгогчийн үнэмлэхийг нэгдсэн журмаар хэвлэж сонгогч бүрт хүргэлээ.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуулийн нэрийн жагсаалтад бичигдсэн 1 205 885 сонгогчийн 82,94 хувь буюу 1 000 110 сонгогч санал хураалтад оролцжээ. 17 411 саналын хуудас хүчингүй болсон нь санал өгсөн нийт хуудасны 1,74 хувь болж байна.

Сонгууль зарлах, санал хураах өдөртэй бараг давхцан зарим аймагт малын гоц халдварт өвчин гарсан нь сонгуулийн үйл ажиллагааг явуулахад хүндрэл учруулж, цөөн тооны сонгогчид санал хураалтад оролцож амжсангүй. Монгол Улсын иргэний баримт бичиг, бүртгэл, шилжих хөдөлгөөний асуудал цэгцрээгүй байгаа нь сонгуулийн бэлтгэл ажилд болон сонгогч сонгох эрхээ эдлэхэд бэрхшээлтэй байдал үүсгэж байлаа. Эдгээр асуудлыг хууль тогтоомжоор зохицуулан шийдвэрлэх шаардлагатай нь харагдав.

Сонгуулийн зарим хэсгийн хороодод зарим сонгогч саналаа өгөхөөр ирэхдээ иргэний паспортгүй, үнэмлэхгүй, түүнтэй адилтгах баримт бичиггүй байсан, саналаа тэмдэглэхдээ дугаарын өмнө дугуй тэмдэг тавьж саналын хуудсаа хүчингүй болгосон зэрэг зөрчил гарч байсныг тэмдэглэх хэрэгтэй.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуулийн ажлыг бүхэлд нь авч үзвэл сонгуулийн нутаг дэвсгэрийн болон салбар, хэсгийн хороод эрх, үүргийнхээ хүрээнд ажлаа хуулийн хүрээнд сайн зохион байгуулсан нь сонгуулийн ажилд нөлөөлөхүйц ноцтой зөрчил гаргахгүй байх нөхцлийг бүрдүүлсэн гэж Сонгуулийн ерөнхий хороо үзэж байна.

Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуулийн бэлтгэлийг хангахад Монгол Улсын Гадаад хэргийн яам, Радио, телевизийн Хэрэг эрхлэх газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, Төрийн тусгай хамгаалалтын газар, бүх шатны Хурал, Засаг дарга нар, тэдгээрийн албад, Тамгын газрын ажилтнууд, Цахилгаан холбоо болон МИАТ компани, Засгийн газрын хэвлэх үйлдвэр, Засгийн газрын үйлчилгээний автобааз зэрэг байгууллагууд идэвхтэй оролцож Сонгуулийн ерөнхий хорооны ажилд тусалсаныг зориуд талархан тэмдэглэж байна.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн санал хураалтын явцыг дэлхийн улс орнууд анхааралтай ажиглан харж байлаа. ОХУ, АНУ, ХБНГУ, Солонгос, Их Британи, Канад зэрэг гадаад улсын 31 иргэн ажиглагчаар ирж ажиллав. Түүнчлэн гадаад орнуудын хэвлэл мэдээллийн байгууллагын 27 сурвалжлагч манай сонгуулийг сурвалжлав.

Монгол Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ!

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуулийн нэгдсэн дүн гаргахад МАХН-аас нэр дэвшсэн Нацагийн Багабанди нийт сонгогчийн 58,13 хувийн, Ардчилсан намаас нэр дэвшсэн Раднаасүмбэрэлийн Гончигдорж 36,53 хувийн, ИЗН-аас нэр дэвшсэн Лувсандамбын Дашням 3,54 хувийн санал авчээ.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгууль аль ч талаараа Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн хууль, олон улсын хэмжээнд тогтсон ардчилсан хэм хэмжээний дагууд боллоо.

Анхан шатны сонгуулийн санал хураалт хуулийн дагуу хүчин төгөлдөр болсон гэж Сонгуулийн ерөнхий хороо үзэж байна.

Анхан шатны сонгууль дуусч, санал хураалтын албан ёсны дүн гарснаас хойш Нацагийн Багабандийг Ерөнхийлөгчөөр сонгогдсон гэж үзэж бүрэн эрхийг нь хүлээн зөвшөөрөх тухай хууль гаргахад харшлах шалтгаан гараагүйг Сонгуулийн ерөнхий хороо илтгэж байна.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн анхан шатны сонгуульд оролцсон нийт сонгогчийн олонхийн санал авсан Нацагийн Багабандийг Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 4, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Ерөнхийлөгчөөр сонгогдсон гэж үзэж бүрэн эрхийг нь хүлээн зөвшөөрүүлэх тухай асуудлыг Монгол Улсын Их Хурлын даргад өргөн мэдүүлснээ Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдаанд оруулж байна.

Баярлалаа.